

ΠΑΝΔΑΙΣΙΑ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐσωτερικοῦ φρ. 6
Ἐξωτερικοῦ φρ. 7

Τὰ πρὸς δημοσεύων
ἔγγραφα δὲν ἐπι-
στρέφονται.

ἩΘΙΚΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΦΥΛΛΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΗ: 1-ῃ ΚΑΙ 15-ῃ ΕΚΑΣΤΟΤ ΜΗΝΟΣ
Τῆ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ, ΠΟΛΛΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΥΠΟ

Δ. Χ' ΔΑΝΙΗΛ

ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Ἡ ἔλη 8 σελ. 25 φρ.
Ἡ ἡμίση 15 "
Ἡ γραμμή . 0.25 "

Μελέται ἐπιστημονικαί,
κοινωνικαί καὶ δι-
δακτικαί, σύμφωνα
πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς
Περιοδικῆς, κατα-
χωρεῖσονται.

Διεύθυνσις: *Rédaction de la Revue grecque «Πανδαισία» — VARNA (Bulgarie).*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ θεραπεία τῆς φυματιώσεως.—Ἐπὶ τῆς διαθήκης τοῦ
μεγαλῆμου πολίτου Ἑλλήνου, Ἀνδρέου Συγγρού.—Ἐκ τοῦ Ἰτα-
λικοῦ Edmondo De Amicis «Ἡ μήτηρ».—Ἀγγελία.—
Φραγμαστισμός.—Ἡ ἀνάγνωσις.—Παράρτημα «Τριάκοντα ἔτη
ἐντὸς τῶν χειρῶν τῆς Ἀνατολῆς» (Συνέχεια).—Ποικίλα.
—Κοινοποιήσις.—Ἀλληλογραφία.

Ἡ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΦΥΜΑΤΙΩΣΕΩΣ

Α ΔΕΤΑΙ διὰ τῶν ἐφημερίδων ὅτι ὁ Tesla,
ἄγγλος φυσικὸς ἠλεκτρολόγος ἐν Λονδίῳ,
ἀνεκάλυψεν τρόπον, διὰ τοῦ ὁποίου νὰ φο-
νεύῃ τὸ βακτηρίον τῆς φυματιώσεως, δι'
ἠλεκτρικῶν ρευμάτων μεγάλης ἰσχύος.

Τὰ πειράματα ὅμως ταῦτα τοῦ Tesla ἐγένοντο
ἐπὶ βακτηρίων τῆς καλλιεργείας, ἐπομένως ἔξω τοῦ ἀν-
θρωπίνου ὀργανισμοῦ. Ὑπολείπεται λοιπὸν τώρα νὰ γεί-
νη ἡ δοκιμὴ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου, ἐκτὸς ἐὰν τὴν
δύναμιν τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, οὔσαν τόσοσιν μεγά-
λην δὲν δυνήθῃ νὰ ὑποστῇ ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμός,
ὅτε πάντα τὰ πειράματα τοῦ ἐργαστηρίου (laboratoire),
θὰ εἶναι ἴσα τῷ μηδενί, ὡς μὴ ὄντα οὐδεμιᾶς
πρακτικῆς ὠφελείας. Τὸ πρᾶγμα τοῦτο δυνάμεθα νὰ
τὸ προῖδωμεν ἐκ τῶν προτέρων. Στηριζόμενοι ἐπὶ
προηγούμενων πειραμάτων, δυνάμεθα ἀσφαλῶς νὰ προ-
είπωμεν ὅτι, ἡ ἀνακάλυψις τοῦ Tesla θὰ ἔχῃ
τὴν αὐτὴν τύχην, οἷαν καὶ αἱ πρότε-
ραι ἀνακαλύψεις, αἱ ὁποῖαι μᾶς ἐδίδασκον μὲν
τρόπους νὰ φονεύωμεν τὰ βακτήρια τῆς καλλιεργείας, δὲν
εἶχον ὅμως τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα καὶ ἐπὶ τοῦ βακτη-
ρίου τοῦ εὐρισκομένου εἰς τὸν ὀργανισμόν, διὰ τὸν λό-

γον ὅτι, δὲν δυνάμεθα νὰ θέσωμεν τὸν
ἄνθρωπον εἰς τὴν τάξιν τῶν πειραμά-
των τοῦ ἐργαστηρίου.

Οὕτως ἐχόντων λοιπὸν τῶν πραγμάτων, ἄς μοὶ
ἐπιτραπῇ ν' ἀναμνησθῶ ἔργα τινὰ παρελθόντα. Εἶναι
γνωστὸν ὅτι ἡ καλλιεργία τῶν βακτηρίων φυματιώ-
σεως καταστρέφεται ὑπὸ διαλύσεως 2:1000 ἄ-
χνης διαβρωτικῆς ὑδραργύρου (sublimé corrosif). Δὲν
ἔχομεν λοιπὸν εἰμὴ νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς φυ-
ματιῶντας sublimé 2:1000 καὶ τότε τὰ
βακτήρια ἐκ τοῦ ὀργανισμοῦ εἰων θέλωσι
ἐξέλκεισθαι! Εὐκόλον εἰς τὴν θεωρίαν, δύσκολον
ὅμως εἰς τὴν πράξιν διότι, ἕως ὅτου φθάσωμεν εἰς τὸ
ἀποτέλεσμα τοῦτο, τὸ ἄτομον Ὁ' ἀποθάνῃ ἐκ
δηλητηρίασεως τοῦ sublimé. Τὸ αὐτὸ
πρᾶγμα δύνανται νὰ εἴπη τις καὶ διὰ τὰ ἄλλα ἀντι-
σηπτικά, τὰ ὁποῖα μετεχειρίσθησαν καὶ μεταχειρίζονται
ἀκόμη, καθόσον καὶ ταῦτα εἶναι δηλητήρια.

Ἐπίσης εἶναι γνωστὸς ὁ μέγας θόρυβος τὸν ὁ-
ποῖον ἔχει κάμει ἡ Tuberculine du D-r Koch,
ἣτις καίτοι εἶναι βάσεως ἐπιστημονικῆς καὶ ἀξίας με-
γάλης, ἐν τούτοις δὲν παρέσχεν ἐν τῇ πράξει ἀποτελέ-
σματα τόσοσιν εὐχάριστα, λησμονηθεῖσα σήμερον ὀλοτελῶς.

Ἡ φυματιώσις, ἀσθένεια θεωρουμένη ἐν γένει ὡς
ἀνιάτος, θεραπεύεται μὲν ὅλα ταῦτα τὰς περισ-
σοτέρας φορές παρ' ὅσον φανταζόμεθα. Τὸ
πρᾶγμα τοῦτο, ὅσον φαίνεται παράδοξον, τόσοσιν εἶναι ἀ-
ληθές. Ἰατροὶ, ἐπιχειρήσαντες πολλὰς αὐτοψίας ἐπὶ ἀν-
θρώπων γερόντων, ἀποθανόντων ἐξ ἄλλων ἀσθενειῶν,
ἀνεκάλυψαν ἴχνη φυματιώσεως θεραπευθείσης. Ταῦτα
δὲ περιπτώσεις δὲν εἶναι σπάνια.

Ἡ θεραπεία αὕτη γίνεται διὰ πάλης αὐτοῦ τοῦ
ἰδιοῦ ὀργανισμοῦ, κατὰ τοῦ καλοῦ τὸ ὁποῖον θέλει νὰ

Dr. Danila
1899

τὸν περικυκλώσει, πάλῃ, λέγω, ἡ ὁποία νὰ βοηθῆται διὰ διαφόρων μέσων τῆς ἐπιστήμης, καὶ δὴ τῆς ὑγιεινῆς, ἥτις μᾶς δεικνύει πῶς πρέπει νὰ τρεφώμεθα, ὁποῖον βίον νὰ διάγωμεν, καὶ τέλος πῶς νὰ φερώμεθα εἰς ὅλας ἐν γένει τὰς περιστάσεις τοῦ βίου μας, ἵνα εὐτύω, διδόντες ἰσχύϊν τινα εἰς τὸν ὄργανισμόν μας, μὴ ἐπιτρέπωμεν τὴν ἐμφώλευσιν κακοῦ τινος.

Τὰ βακτηρία τῆς φυματιώσεως δὲν ἀναπτύσσονται, εἰμὴ ἐπὶ γηπέδου, τὸ ὁποῖον ἐπιτρέπει τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν· παρατηρήθη δὲ ὅτι ταῦτα τοποθετοῦνται εἰς σημεῖα τοῦ ἡμετέρου ὄργανισμοῦ, ἐνθα ὑπάρχει μικρὰ ἀντίστασις ζωτικῆς δυνάμεως. Ἐὰν ὁμως εἰς τὸν ὄργανισμόν ἡμῶν διὰ τῶν μεθόδων τῆς ἐπιστήμης, δώσωμεν τὴν ἀπαιτουμένην ἀντίστασιν, τότε τὰ βακτηρία τῆς φυματιώσεως ἐξαλείφονται, τὸ δὲ ἄτομον θεραπεύεται. Ἐὰν λοιπὸν ὁ Tesla, ὁρμηθεὶς ἐκ τῆς ἀρχῆς ὅτι, ὁ ἠλεκτρισμὸς πολλὰκις, δι' ἀλλαγῆς, ἦν προκαλεῖ μεταξὺ τῶν κυττάρων, εἶναι συνεργάτης τῆς θρέψεως προέβη εἰς τὴν ἠλεκτρικὴν τῶν φυματιῶντων θεραπείαν, μεταχειριζόμενος ρεύματα συνήθη, τὸ πρῶγμα εἶναι καταληπτὸν καὶ ἐφαρμόσιμον, διότι, ἐνεργούντες ἐπὶ τῆς θρέψεως, αὐξάνομεν τὴν ἰσχύϊν καὶ ἀντίστασιν τοῦ ὄργανισμοῦ· ἀπὸ τῆς στιγμῆς ὁμως, καθ' ἣν θὰ μετεχειρίζετο ρεύματα τόσον ἰσχυρὰ, ὥστε νὰ παύσῃ τὴν ζωτικὴν δυνάμιν τῶν βακτηρίων, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τότε τὰ ρεύματα ταῦτα θὰ παύσωσι τὴν ζωτικὴν δυνάμιν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπινου σώματος, ὅπερ εἶναι σύμπλεγμα κυττάρων.

Μέχρι τῆς ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου πρέπει νὰ εἴμεθα πολὺ ἐπιφυλακτικοὶ ὡς πρὸς τὸν ἐνθουσιασμόν τοῦ Tesla, καθόσον ὁ ἠλεκτρολόγος οὗτος ἐλησμόνησε δλοτελῶς, ὅταν ἔκμαε τὰς δοκιμὰς του εἰς τὸ ἐργαστήριόν του ὅτι, μεταξὺ τῆς ἠλεκτρικῆς αὐτοῦ μηχανῆς καὶ τῶν βακτηρίων εὐρίσκειται ἄνθρωπος ἀσθενῆς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον πρέπει καλῶς νὰ τὸ ἐνθυμηταί, διὰ νὰ μὴ καταλήξῃ, ὡς εἰς τὰ προβλήματα τῆς Ἀλγέβρας, εἰς τὸ μηδέν.

Ἐν . . . κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1899.

Φ.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΤΙΜΟΥ ΠΟΛΙΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥ ΣΤΥΓΙΟΥ

Τῆ 13 Φεβρουαρίου 1899 ἀπέθνησκεν ὁ Χιός τὴν καταγωγὴν, πολίτης δ' Ἑλλῆν ἐν Σύρῳ, γεννηθεὶς τῷ 1835 Ἀνδρέας Στυγρός καὶ τῆ ἐπιούσῃ ἐκηδεύετο μεγαλοπρεπέστατα καὶ δημοσίᾳ δαπάνῃ ἐν μέσταις Ἀθήναις καὶ ἐν γενικῷ πένθει.

Τίς ὁ λόγος τοιαύτης ἀληθῶς βασιλικῆς καὶ πανδήμου κηδεύσεως; Ἦτο ἴσως ἐπὶ σειράν ἐτῶν πρωτοπουργὸς καὶ ἔπραττε τὰ καινά; Ἦτο ἴσως βαθὺς ἐπιστήμων καὶ ἐξοχότης ἐν τινι ἐπιστημονικῷ κλάδῳ; Οὐχί, ἐκ τῶναντιοῦ ἦτο πεζὸς, πεζότατος, ἀλλ' ἐπιδοθεὶς εἰς τὴν ἐμπορίαν διὰ τοῦ δαιμονίου αὐτοῦ πνεύματος καὶ τῆς τολμηρᾶς ἐπιχειρηματικότητος κατώρθωσεν ἐν ὀλίγοις ἔτεσιν νὰ περισυλλέξῃ πλοῦτον μέγαν καὶ ν' ἀναδειχθῇ Κροῖστος μὲν ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ὁμοεθνεῖς πλουσίους, Ἡρώδης δὲ Ἀττικὸς ἐν σχέσει πρὸς τὰς γενναίας δωρεάς, τὰς ὁποίας ζῶν ἐποίει, ἰδίᾳ δὲ πρὸς τὰς ἐνδιαθηκούς ἐθνικὰς εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας μετὰ θάνατον κατέλιπεν, ἐρ' ὧ καὶ δικαίως μέγιστος ἐθνικὸς εὐεργέτης ἀνεκηρύχθη καὶ ἐνεργάτης ἐν τῇ τοῦ ἔθνους συνειδήσει. Ἰδοὺ ὁ λόγος τῶν ἀπονεμηθειῶν βασιλικῶν ἐπικηδείων τιμῶν. Ἰδοὺ τὸ αἶτιον τῆς πανδήμου τοῦ λαοῦ συγκινήσεως καὶ τοῦ γενικοῦ πένθους. Ἐρῶ ἄμερον μετὰ τὴν ἐπισηγορίαν τοῦ λαοῦ τῆς Ἀττικῆς, δι' ἧς ἀνεδείκνυσεν αὐτὸν ἀντιπρόσωπόν της ἐν τῇ νέᾳ Βουλῇ προσεκληθῆναι οὕτως ὑπὸ τοῦ νεοκρικῶ κώδωνος νὰ προσέλθῃ ἀθρόος καὶ συνοδείᾳ τὸν νεκρὸν τοῦ μεγατίμου πολίτου διὰ τὴν τελευταίαν αὐτοῦ κατοικίαν.

Ὁ Ἀνδρέας Στυγρός συγκεντρώσας εἰς ἑαυτὸν διὰ τῆς προσωπικῆς αὐτοῦ δεξιότητος τεσσαράκοντα πέντε (45) περίπου ἑκατομμύρια ὀφείλων χρυσῶν, ἔγνω, ὡς φιλόπολις καὶ φιλόπατρις νὰ διαθήσῃ τὸ πλεῖστον τούτων ὑπὲρ ἀγαθοεργῶν καταστημάτων, ἐντός τε καὶ ἐκτός τῆς Ἑλλάδος, ὑποδεικνύς ἅμα ἐνιαχοῦ καὶ τὰ μέτρα τῆς ἐπὶ τὸ ἀσφαλέστερον χρήσεως τῶν δωρεῶν, δι' ὧν οὐ μόνον ἀνακουφίξει τὰ πάσχοντα ταῦτα καθιδρύματα ἀπὸ τῶν ἔρ' ὧν πιέζονται ἀναγκῶν, ἀλλὰ καὶ ἐμψυχώνει αὐτὰ καὶ ἀναγεῖρει ἀπειλούμενα τῶς νὰ καταπέσωσιν. Ἐναντι τοιούτων εὐεργετημάτων γεν ἦτο δεδικοιολογημένη ἡ πανεθνὴς συγκίνησις καὶ τὸ πάνδημον πένθος; Ἀναμφισβόλως.

Πλὴν πρὸς δόξαν τῆς ἡμετέρας Πατρίδος μὴ ἀποκρύψωμεν τὸ διακρίνον τὰ ἑαυτῆς τέκνα χαρακτηριστικόν, τὸ τῆς φιλοπατρίας χαρακτηριστικόν ὅπερ ἐν μόνῳ τῷ Ἑλληνικῷ ἔθνει φαίνεται ἀνέκαθεν διαλάμπον καὶ διατρανοῦν ὅτι ἐν πάσαις ταῖς ἐποχαῖς εὐπραγίας τε καὶ δυσπραγίας ἡ Ἑλλὰς ἀνέδειξε τέκνα ἐξόχως φιλοπάτριδα, τέκνα τὰ ὁποῖα μετὰ πολύμοχθον καὶ ἀγωνιώδη βίον κατέλιπον ἅπαντα τὸν πλοῦτον ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, εἴτε ἐν γένει, εἴτε κατ' ἴδιον, συνιστούντα ἱερόματα φιλανθρωπικὰ καὶ πρᾶττοντα ἔργα ἀγάπης. Μαρτυροῦσί μου τῷ λόγῳ καὶ πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως οἱ Ζωσιμάδαι, οἱ Καπλῖναι καὶ ἡ λοιπὴ χορεία τῶν ἐθνικῶν εὐεργετῶν, καὶ μετὰ τὴν ἀνίερσιν τοῦ μικροῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, πᾶν ὅτι ὑπέροχον καὶ ἄξιον λόγου ὑπάρχον ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλοχοῦ τοῦ ἐλευθέρου τε καὶ δούλου Ἑλληνισμοῦ, προτὴν εὐεργετικῶν καρδιῶν, φιλοπατρίδων

πολιτῶν, ἐν οἷς τάσσεται καὶ ὁ μέγιστος οὐτοσι εὐεργέτης Ἀνδρέας Συγγρός.

Τὸ δὲ παρήγορον εἶναι ὅτι δὲν ἔπαυσαν ἦδη, οὐδὲ θέλουσι παύσει οἱ εὐεργετούντες ἐν τῷ Ἑλληνικῷ ἔθνει, τὸ μὲν, καθόσον ὑπάρχει ἔμφοτον τῷ Ἑλληνι, τῷ ἀληθεῖ πατριώτη, νὰ εὐεργετῇ τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, τὸ δὲ, καθόσον γεννᾶται ἢ εὐγενεστάτη ἐκείνη ἀμιλλα τίς νὰ ὑπερβῇ τὸν ἄλλον ἀγαθοεργῶν. Καὶ ἐπὶ τούτῳ σεμνύνεται ἡ γηραιὰ ἡμῶν μήτηρ, βίπτουσα βλέμμα ἐπὶ τῶν οἰχομένων γενεῶν καὶ βλέπουσα ὅτι τὰ ἑαυτῆς τέκνα ἐκλείσαν μὲν αὐτὴν, ἐν τῇ ἀρχαιότητι, ἐπιτεξάντα ἀνδρείαν, σύνεσιν, σοφίαν καὶ εὐθάντα εἰς τὰ ἐροθετήματα τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας, ἐδόξασαν δὲ μετὰ μακραίωνα ἀνδραποδῶδη δουλείαν ἀνατινάξαντα βάρβαρον καὶ ἀνελεύθερον ζυγόν, ἔναγχος δὲ καὶ νῦν τιμῶσιν αὐτὴν καὶ εὐεργετοῦσιν ἀπειδῶς ἀποδίδόντα τὰ τροφεῖα ὡς ὀρόνιμα καὶ εὐπειθῆ τέκνα πρὸς μητέρα δυστυχῶς ἀναξιοπαθεύσαν καὶ βραστενάζουσαν διὰ τὴν ἐγκλοσθεῖσαν αὐτῇ κατασχόνῃν, ἕνεκα τοῦ τελευταίου ἀδελφοῦ καὶ ὀλοφροῦ πολέμου.

Ὁ Ἀνδρέας Συγγρός ἐπιστᾶ τὸν θαυμαστὸν τοῦ μελετηῶντος τὴν τελευταίαν αὐτοῦ θέλησιν ἐν ἀμοιραῖς καὶ διαθηγαῖς ἀληθῶς ἦτο πολὺμητις καὶ ταπεινόβροχον. Δὲν ἐπιζητεῖ τιμὰς καὶ ἐπαινους μετὰ θάνατον, ἀλλὰ λέγει· «Ἐργάσθην ἐν ὄσῳ εἶχον ἀκμίας τὰς δυνάμεις μου, συνέλεξα πλοῦτον ἱκανόν. Ἐλθετε δυστυχεῖς καὶ ταλαίπωροι συμπατριῶταί μου· συμμερίσθητε τῆς τροπέζης, ἦν διὰ τῶν ἐμῶν μόχθων ἦτοίμασα. Σεῖς ἔχετε ἀνάγκην περιθάλλεως, ἔλθετε λοιπὸν ὑπὸ τὴν σκέπην μου».

ΖΗΣΙΜΟΣ Γ. ΤΥΠΑΛΔΟΣ
καθηγητής.

(ΕΚ ΤΟΥ ΙΤΑΛΙΚΟΥ)

Edmondo De Amicis

Η ΜΗΤΗΡ

Ὅταν ὁ χειμὼν θνήσκη βραδέως, ἐν τῇ ἀνοίξει τὰς ἐσπέρας τῶν ὥραίων ἐκείνων ραινῶν, ἡρέμων καὶ ἄνευ ἀνέμου ἡμερῶν, καθ' ὅς μένουσιν ἀνοικταὶ διὰ πρῶτην φοράν αἱ θύραι καὶ τὰ παράθυρα καὶ τίθενται ἔξω εἰς τοὺς ἐξώστους τὰ ἐνδύματα τοῦ θέρους καὶ σέρονται ἐπὶ τῶν ἡλιακῶν τὰ δοχεῖα τῶν ἀνθῶν, τὰς ὥραιας ἐκείνας, λαμπρὰς καὶ ἐνάστρους ἐσπέρας, ἀκόμη καὶ αἱ πόλεις—οὐχὶ μόνον ἡ αἰωνία ἐκείνη ἐξοχὴ τῶν ποιητῶν—προσφέρουσι θέαμα χαρίεν καὶ πλήρες φαιδρότητας καὶ ποιήσεως. Περιπατῶν τις διὰ τῶν ὁδῶν αἰσθάνεται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς τὸ πρόσωπον κῶμα ἀέρος γλιαροῦ, εὐώδους, ἐκ τίνος; ἐκ ποίων ἀνθῶν; ἐκ ποίας γλόης; τίς τὸ γνωρίζει; Εἰσὶν ἀρώματα ἀδιάκριτα καὶ ἀγνωστα, ἅτινα ἀποπνέουσι θροσερότητα νεότητος ζωῆς. Καὶ ὁ ἀῆρ ἐκείνος εἰσπνέεται μεθ' ἡδονῆς ἀνοικόμενον τοῦ στόματος καὶ διαστελλομένων τῶν βρωθῶν καὶ φαίνεται ὅτι δροσίζει τὸ αἷμα καὶ τὴν ψυχὴν ἡμῶν. «Ὡ, τί ὥραϊος ἀῆρ» ἐκφωνοῦμεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, καὶ σχεδὸν χωρὶς νὰ τὸ θέλωμεν, σχεδὸν χωρὶς νὰ τὸ ἐννοῶμεν, ἀπὸ γωνίας εἰς γωνίαν, ἀπὸ ὁδοῦ εἰς ὁδόν, εὐρισκόμεθα ἔξω τῶν τειχῶν κατὰ μήκος τῶν δενδρστοιχιῶν τῶν περαιοχουστῶν τὴν

πόλιν, εἰς τοὺς κήπους καὶ ἀποκαλυπτόμεθα καὶ ἀνεγείρομεν τὴν κεφαλὴν διὰ νὰ αἰσθανθῶμεν νὰ πνεύσῃ ἐφ' ὄλου τοῦ μετώπου καὶ εἰσρεύσῃ διὰ μέσου τῆς κόμης ἡ ὥραϊα ἐκείνη, καὶ γλυκεῖα αὔρα.

Ἐκείνας τὰς ἐσπέρας δὲν δύναται τις νὰ μὴν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἢ, ἐὰν εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ μείνωμεν, ἰστάμεθα προσηλωμένοι εἰς τὸ παράθυρον, βλέποντες κάτω εἰς τὴν ὁδὸν τὸν ἀσυνήθην συνωστισμὸν καὶ διαβίβρωσκόμενοι, διότι δὲν δύναμεθα νὰ καταδῶμεν εἰς τὸ μέσον τοῦ πλήθους ἐκείνου. Νὰ μεταδῶμεν εἰς τὴν κλίτην ἐνωρὶς καὶ νὰ μὴ ἀπολαύσωμεν, τοῦλάχιστον ἐκ τοῦ παραθύρου, μιᾶς τόσον ὥραϊας ἐσπέρας θὰ ἐφαίνετο ἡμῖν ἀμάρτημα.

Εἰς τὰς κυριώτερας ὁδοὺς εἶναι ἀληθῆς μυρμηκία. Αἱ οἰκίαι εἰσὶ κεναί. Αἱ οἰκογένειαι ἀκόμη καὶ αἱ μᾶλλον μονάζουσαι ἀποφατίζουσι νὰ ἐξέλθωσιν ἀπὸ τοῦ οἴκισκου. Ὁ μπαμπᾶς παρουσιάζεται εἰς τὸ παράθυρον παρατηρεῖ κάτω, παρατηρεῖ τὸν οὐρανόν· «ὦραϊος καιρὸς!» ἐκφωνεῖ καὶ στρεφόμενος πρὸς τὴν οἰκογένειαν, ἦτις ἴσταται ἔπισθεν περιμένουσα ἐν νεύμα· «ἐξέλθωμεν» λέγει φαιδρῶς· καὶ ἀφοῦ τρέξωσιν τὰ παῖδια καὶ φωνάζωσιν ἐντυθέν καὶ ἐκείθεν εἰς ὅλα τὰ δωμάτια, κρούοντα τὰς παλάμας καὶ ποιοῦντα ἄνω κάτω τὴν οἰκίαν, διὰ νὰ ζητήσωσι τὰ ἐνδύματα καὶ τοὺς πέλους ἐν τῷ σκότει, εἶναι ἔτοιμα καὶ ἡ μικρὰ συνοδία τίθεται εἰς κίνησιν. Ἐπίσης ἡ μάμη, δυστυχῆς γραία, αἰσθάνεται τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, ὡς νὰ φεύγῃ ἐτίς τι εἰς τῆς βράχειος τῆς καὶ παρὰ τὰς συνήθεις δυσκολίας ἐξέρχεται ὡσαύτως καὶ αὕτη στηριζομένη εἰς τὸν βραχίονα τοῦ προνομωτέρου ἐγγόνου. Ἡ ἀκολούθια προχωρεῖ ἀραιῶς ἀνὰ δύο δύο κάτω διὰ τῆς ὁδοῦ· τὰ παῖδια ἔμπροσθεν περῶσι καὶ ὀμιλοῦσι ζωηρῶς μετὰ τῶν αὐτῶν ὑπονοῦντα διὰ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν χειρῶν τὰ γόνατα τῶν διαδαιτῶν· οἱ γέροντες ἔπισθεν χωλιάνοντες καὶ βήχοντες ὀρνυρίζουσι νὰ ἀποσεύγωσι τὰς ἀμάξας καὶ νὰ μὴ χάνωσιν ἀπὸ τοῦ βλέμματος τὰ παῖδια. Οἱ νεόνυμφοι καὶ οἱ μεμνηστευμένοι στρέφονται καὶ ἐπαναστρέφονται διὰ τῶν ἡσυχωτέρων ὁδῶν καὶ τῶν δενδρστοιχιῶν τῶν κήπων, συνεστραγγιμένοι διὰ τῶν βραχίονων, προσκεκολλημένοι, μετὰ τὰς κεφαλὰς ἐγγιζούσας, τοὺς δακτύλους ἐπιτριβομένους, τὰς πλευρὰς προστριβομένας καὶ ἐκεῖ ὀμιλοῦσι, ὀμιλοῦσι καὶ ὀμιλοῦσι καὶ ἀνταλλάσσουσι μακρὰ βλέμματα καὶ μακροὺς στεναγμούς καὶ μακρὰς συσφιγῆεις τῶν χειρῶν, ἐπισπινούντες ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, ἐστραγγιμένων τῶν ὀμμάτων πρὸς τὸν οὐρανόν. «Πόσον εἶναι ὥραϊα τὴν ἐσπέραν ταύτην ἡ σελήνη!»

Ἦτο μία ἀπὸ τὰς ὥραϊας ἐκείνας ἐσπέρας, ὅτε τὸ σύνταγμα μου, ἀτιγθὲν τὴν πρωΐαν εἰς μίαν τῶν μεγαλειτέρων πόλεων τῆς Ἰταλίας, ἦτο διεσκορπισμένον ἀνὰ τὰς ὁδοὺς, περιμένον νὰ ἐκκενωθῇ ὁ στρατῶν, τὸν ὅποιον ὤρεια νὰ κκατάξῃ, καὶ νὰ σημαίνῃ ἡ ἀποχώρησις.

Οἱ στρατιῶται ἦσαν ἀκόμη ἐν πλήρει στολῇ πορείας· αἱ περικημηίδες ἐμπαρορημένα ἀνωθι τῶν περισκελίδων, ἡ συσεργισθῆκη ἐν τῇ δεξιῇ, ὁ σάκκος τοῦ ἄρτου καὶ τὸ δοχεῖον τοῦ ὕδατος ἐν ἀροτῆρι. Κεκημηότες ἐκ τῆς πορείας καὶ λευκοὶ ἐκ κόπωσης τὰς χεῖρας καὶ τὰς τρίχας ἴσαντο ἀκίνητοι εἰς σωροὺς ἐπὶ τῶν γωνιῶν μετὰ τοὺς ὤμους εἰς τὸ τεῖχος, τοὺς βραχίονας ἐστχυρωμένους ἐπὶ τοῦ στήθους, τὴν μίαν κνήμην θαυεμένην ἐπὶ τῆς ἄλλης· ἡ ἀκίνητοι ἐνώπιον τῶν ἐργαστηρίων τῶν χρυσοχό-

ων, θεωρούντες με ἀναικτὸν στόμα τὰ ὑελώματα ἐκείνα τὰ κεκαλυμμένα διὰ μεταλλίων καὶ σταυρῶν παντὸς σχήματος καὶ χρώματος, εἰς τὰ ὅποια οἱ γέροντες καὶ οἱ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι συνειθίζουσι διερχόμενοι νὰ βίπτωσι πλαγίως τρυφερὸν βλέμμα καὶ στεναγμόν. Πολλοὶ ἦσαν παρακαθήμενοι εἰς παντοεῖα ἕνα ἀναζωογονηθῆσι διὰ βροχήματος οἴνου· ἄλλοι, οἱ ἦττον ἐξητηλημένοι ἐπλανῶντο εἰς τὰς ὁδοὺς. Ἐν ἐνὶ λόγῳ πάντες ἢ σχεδὸν πάντες εἶχον τὴν ὕψιν φαιδρὰν καὶ ἐσιώπων ἢ ὑμίλιον χαμηλορώτως καὶ ἀκουσίως, δλίγον ἕνεκα τῆς κοπώσεως καὶ τοῦ νυσταγμοῦ καὶ δλίγον ἕνεκα τῆς παραζάλης, ἣν συνήθως δοκιμάζει τις κατὰ πρώτην φορὰν ἐν μέσῳ πόλεως ἀγνώστου καὶ θορυβώδους.

Ἐν μέσῳ τῆς ἀρώνου τεταρότητος μιᾶς μικρᾶς ὁμάδος στρατιωτῶν, οἵτινες ἐκάθητο ἐπὶ τῶν βαθυβίων μιᾶς ἐκκλησίας πλησίον τοῦ στρατώνας διεκρίνετο ἡ ἀνήσυχος φαιδρότης καὶ ἡ ἀδύνατος φλυαρία ἐνὸς ἐξ αὐτῶν, μικροῦ ἀναστήματος, κατασκευῆς λεπτῆς καὶ ζωηρᾶς καὶ μορφῆς ἀγενεῖου καὶ συμπαιθητικῆς μὲ δύο μεγάλους γαλανοὺς ὀφθαλμοὺς· οὗτος ἀνήρχετο καὶ καθήρχετο καὶ πάλιν ἀνήρχετο διαρκῶς τὰς βαθμίδας πηδῶν ὡς παιδίον· καὶ ἴσταντο ὅτε μὲν πλησίον ἐνός, ὅτε δὲ πλησίον ἄλλου καὶ ἐπλήρου τὰ ὄψα πάντων μὲ πολυλογία, καὶ τούτου μὲν ἔσυρε τὰ ἄκρα τοῦ μανθίου, ἐκείνου δὲ τοῦ ἄλλου ἀφῆρει ἐκ τῆς κεφαλῆς τὸ κάλυμμα διὰ νὰ τὸ ἀποθέσῃ ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτοῦ καὶ εἰς τρίτον τινα ἔθετε τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν λέγων αὐτῷ «μάντευσον!» ἐραίνετο ὡς νὰ εἶχεν ὑδράργυρον ἐντὸς ἑαυτοῦ. Διαρχόμενος ἔμπροσθεν τῆς ἐκκλησίας ἐκείνης παρετήρησα αὐτόν· ἔστην εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος τῆς ὁδοῦ καὶ ἔμεινα ἐπὶ τινα λεπτὰ θεωρῶν αὐτόν καὶ σκεπτόμενος ὅποια ἠδύνατο νὰ εἶναι ἡ αἰτία τῆς τσαύτης καὶ τὸσον παραδόξου ἐκείνης χαρᾶς. Ἡ ἀρελῆς καὶ εὐάρεστος φυσιογνωμία τοῦ στρατιώτου ἐκείνου ἐνεχαράχθη εἰς τὴν μνήμην μου. Ἀπεμακρύνθη.

Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἔτυχε νὰ μάθω ἐκ καθαρᾶς συμπύσεως ἐκείνου, ὅπερ ἠρώτων ἐμαυτὸν τὴν ἑσπέραν. Ὁ στρατιώτης ἐκεῖνος ἦτο στρατιώτης ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν· ἕνεκα σειρᾶς συμβάντων, ἅτινα δὲν ἐνδιαφέρει νὰ διηγηθῶμεν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναχωρήσεως ἐκ τῆς οἰκίας ἄρει· τῆς ἡμέρας ἐκείνης δὲν εἶχεν ἀκόμη τύχει ἀδείας, οὐδ' ἐλαχίστης, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν χώραν του καὶ ἐπανεῖθῃ τὴν οἰκογένειάν του. Τέσσαρα ἔτη! Δι' ἕνα στρατιώτην, ὡς ἦτο αὐτός, γενναῖος, ἀγαπῶν τοὺς γονεῖς του καὶ τὸν τόπον, ἐνθα ἐγεννήθη καὶ ἐμεγάλωτε, χαρακτηριστὸς προσήκουσ καὶ γλυκερός καὶ ξένος τῆς τρυφῆς, ἦτις ἀποκοιμίζει τὸ ζωηρότερον τῆς ἀγάπης αἰσθημα, τὰς προσολεπτεῖρας ἀναμνήσεις, δι' ἕνα τοιοῦτον στρατιώτην τέσσαρα ἔτη, παρελθόντα χωρὶς νὰ ἴδῃ τὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν πατρίδα, ὡφείλον νὰ φαίνονται πολὺ μακρὰ. Καὶ τῷ ὄντι τῷ ἐράνησαν τοιαῦτα ἐραίνετο πάντοτε δλίγον μελαγχολικὸς· ἐν τῷ στρατῶνι, σιωπηλός· ἔξω συνήθως μόνος. Κατὰ τὰς ἐλευθερὰς ὥρας, ἐνῷ οἱ σύντροφοὶ του περιεφέροντο εἰς τοὺς δημοσίους κήπους θωπεύοντες τὰ βρέφη, τὰ δληγούμενα ἀπὸ ὠραίας κόρας, αὐτὸς ἐσυνειθίζε νὰ μετρᾷ κατὰ μήκος καὶ εὐρος τὴν πλατεῖαν τῶν ὀπλων μὲ τὸν πώγωννα προσηλωμένον ἐπὶ τοῦ στήθους ἢ ἐκάθητο ἐπὶ λιθίνης ἑδρας εἰς τὸ ἄκρον δενδροστοιχίας ἐρήμου, σχεδιάζων πλαγγίνας μὲ τὸ ἄκρον τῶν ποδῶν. Καὶ ἐσκέπτετο πάντοτε τοὺς συγγενεῖς, τοὺς φίλους, τοὺς τόπους, τοὺς ὁποίους δὲν

εἶχε πλέον ἴδει ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν· καὶ ἐπὶ πᾶσι καὶ πρὸ παντὸς ἐσκέπτετο τὴν μητέρα του. Ἡ μήτηρ του ἦτο μία δυστυχῆς χωρική, γραῖα, ἀδύνατος, ἀλλὰ φύσει φαιδρᾶς, λίαν ἀξιαγαπήτου, καρδία ἀγγέλου. Ἐν τῶν υἱῶν τῆς ἐκείνης, ὃν ἠγάπα μετὰ περισσοτέρας τρυφερότητος, ἔτι δὲ καὶ μετ' ἰδίου αἰσθηματος μερίμνης, καὶ εὐσπλαγγνίας ἦτο ὁ υἱὸς, ὁ στρατιώτης· πρᾶγμα φυσικόν. Καὶ ἔγραφεν αὐτῷ ἡ ἠγάπαζεν αὐτὸν νὰ γράφῃ συχνὰ καὶ αἱ ἐπιστολαὶ του, ἀροῦ ἀνεγνώσκοντο καὶ πάλιν ἐπανεγνώσκοντο καὶ ἐριλοῦντο καὶ πάλιν ἐριλοῦντο καὶ ἐτίθεντο ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐν τῷ κόλπῳ ὡς λείψανον ἱερὸν, ἀνεκούφιζον τὴν πικρίαν τοῦ χωρισμοῦ ἐκείνου· ὡσαύτως εἰς τὸν υἱὸν αἱ ἐπιστολαὶ τῆς μητρὸς. Ἄλλ' ὅμοι! ἄλλο ἐπιθυμοῦσι! Ὁ γάρ τῆς ἐπὶ τέλους εἶνα χάρτης καὶ αἱ ἀγαπῶσαι μητέρας θέλουσι νὰ ἴδωσιν αὐτοὺς τοὺς υἱοὺς, θέλουσι νὰ ἔχωσιν αὐτοὺς ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐπιθυμοῦσι νὰ ἄπτονται αὐτῶν διὰ τῶν χειρῶν καὶ νὰ φιλοῦσιν αὐτῶν. τὸ μέτωπον δέκα καὶ δέκα φορὰς ἐν μιᾷ πνοῇ. Καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς δὲν ἀρκεῖ νὰ γινώσκωσιν ὅτι ἡ προσοιλῆς ἐκείνη κεραλὴ μὲ λευκὴν κόμην εἶναι ἐν τῷ ὄκῳ καὶ σκέπτεται δι' αὐτούς· ἐπιθυμοῦσι νὰ σφιγξῶσιν ἐντὸς τῶν βραχιόνων ἐκείνην τὴν κεραλὴν· θέλουσι νὰ θέσωσι τὸ στόμα ἐπὶ τῆς λευκῆς ἐκείνης κόμης. Καὶ διὰ τοῦτο, καθὼς ἡ καλὴ γραῖα, οὕτω καὶ ὁ προσοιλῆς στρατιώτης αὐτῆς, ἐξῆσαν κατὰ τὰ τέσσαρα ἐκεῖνα ἔτη, βίον συνεχῶν ἐλπίδων προσδοκιῶν, μελαγχολιῶν, ἀγωνιῶν, παλμῶν καρδίας. Ὁ υἱὸς ἀναχωρήσας ἀπὸ τόπου τῆς βορείου Ἰταλίας, ὠδηγήθη μετὰ τοῦ συντάγματός του εἰς Σικελίαν, καὶ ἐκεῖ διέμεινε δύο ἔτη (ἐν τῇ Σικελίᾳ, δυστυχῆς γυνὴ ἐν τῷ μέσῳ ὄλου τοῦ ὕδατος ἐκείνου)· ἐκ τῆς Σικελίας διήλθεν εἰς τὴν Καλαβρίαν καὶ ἐκεῖ ἔμεινε ἕν ἔτος καὶ ἕτερον ἔτος εἰς τὴν κεντρικὴν Ἰταλίαν. Ἐπὶ τέλους μίαν ὠραίαν ἡμέραν διεδόθη εἰς τὸ σύνταγμα οἰκὴ ἀναχωρήσει. «Ποῦ θὰ ὑπάγωμεν» ἠρώτησεν ὁ ἡμέτερος στρατιώτης τὸν λοχίαν τοῦ τάγματός του καὶ ἔστη ἀναμνῶν τὴν ἀπάντησιν μὲ ἀναπνοὴν ἐπιχομένην. «Εἰς τὴν βορείου Ἰταλίαν» ἀπήγησεν αὐτῷ. Ἡ καρδία του ἐσπίρησε. «Ποῦ;» ἠρώτησεν ἐκ δευτέρου μεταβάλλων ὄρος· ὁ λοχίας τῷ εἶπε τὴν πάλιν· ἦτο ἡ πληριεστέρη εἰς τὴν χώραν του. «Ἄχ!» ἐφώνησε καὶ παρ' δλίγον ἐνηργαλίετο τὸν λοχίαν καὶ θὰ ἐβρίπτετο εἰς τὴν φυλακὴν. Τὴν ἰδίαν ἑσπέραν, ὅταν ἠδυνήθη, ἐγραψεν εἰς τὸν οἶκον.

Ἡδὴ ἐξ ἐκείνου, τὸ ὅποιον ἐγὼ ἔμαθον κατόπιν καὶ ἐξ ἐκείνου, ὅπερ εἶδον καὶ ἐκείνου ὅπερ δὲν ἠδυνάμην εἰμὴ νὰ φαντασθῶ, ἀλλ' ὅπερ συνέβη ὁμοίως, θὰ σὰς εἶπω μίαν διήγησιν, ἦτις ἴσως θὰ ἐπιφέρει ὑμῖν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἀσπασθῆτε δλίγον ἰσχυρότερον τοῦ συνήθους τὴν μητέρα ὑμῶν.

Παρήλθον δύο ἡμέραι ἀπὸ τῆς ἀφίξεως. Ὁ στρατιώτης ἡμῶν ἔμεινε ἀκόμη βασιανίζόμενος ὑπὸ τοῦ σχεδίου νὰ ζητήσῃ ἀδείαν δλίγων ἡμερῶν διὰ νὰ τρεῖξῃ εἰς τὴν οἰκίαν, ὁπόταν ἰδοῦ, μίαν ὠραίαν ἑσπέραν εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς συντροφίας ὁ σιτιστῆς ζητεῖ αὐτὸν καὶ εὐρών· «λάθε» λέγει, ἐγχειρίζων αὐτῷ ἐπιστολήν «ἔρχεται ἀπὸ πλησίον». Μόλις τὴν εἶχε φέρει αὐτῷ καὶ ἦτο ἡδὴ ἀπεσφραγισμένη καὶ ἐκδεδιπλωμένη εἰς τὸ φῶς ἐνός φανού εἰς μίαν γωνίαν τοῦ μεγάλου θαλάμου, μεταξὺ δύο χειρῶν ἀσταθῶν καὶ κάτωθι δύο ὀφθαλμῶν διεσταλμένων καὶ λαμπόντων ἐκ δύο ὠραίων δακρῶν. Ἀνέγνω τὴν ἐπιστολήν ταχέως, συνοδεύων μὲ κίνησιν τῆς κεφαλῆς τοὺς ἐλιγμοὺς τῶν ὀ-

φθαλμῶν καὶ ψελλίζων τρελλῶς τὰς φράσεις· ἀροῦ τὴν ἀνέγνω, ἔσφιγγεν αὐτὴν μεταξὺ τῶν πυγμῶν καὶ ἀφῆκε νὰ πέσωσιν οἱ βραχιόνες, ὑψῶν τοὺς μεγάλους ὀφθαλμούς του πρὸς τὸν οὐρανόν, καὶ αἱ δύο ἐκείναι χονδραὶ σταγόνες, ἀροῦ ἐκινήθησαν ἀκανονίστως ἐπὶ τῶν βλεφάρων, ἔπεσαν, διέτρεξαν τὰς παρεῖας χωρὶς νὰ ἀλλοιωθῶσι καὶ διελύθησαν θερμόταται ἐπὶ τῶν χειρῶν. Ἡ ἐπιστολὴ ἦτο τῆς μητρὸς του καὶ ἔλεγεν· «Αὔριον θὰ ἔλθω εἰς τὴν πόλιν πεζῇ· τέσσαρα ἔτη εἶναι ἀρ' ὅτου δὲν σε βλέπω! ὦ, υἱέ μου, δὲν δύναμαι πλέον νὰ μείνω· ἔχω τὴν ἀνάγκην νὰ σοὶ ρίψω τοὺς βραχιόνας εἰς τὸν τράχηλον».

(Συνέχεια)

A. O.

Ο κ. Χρήστος Μυστακίδης, διδάκτωρ τὰ νομικὰ, δικηγόρος ἐνώπιον τῶν ἐγγυρῶν καὶ προξενικῶν δικαστηρίων Βάρνης, ἀγγέλλει ὅτι συνεργάζεται μετὰ τοῦ κ. Γιαντόφσκη, πρῶτον εἰσαγγελέως. Τὸ γραφεῖόν των κείται ἀπέναντι τοῦ δημοτικῆς κήπου.

1—2

ΦΡΑΝΜΑΣΟΝΙΣΜΟΣ

Ἐπειδὴ πολλὰ κατ' αὐτὰς ἐγράφησαν κατὰ τῆς κρυφίας φαγεδαίνης τῶν χριστιανικῶν κοινωνιῶν, τοῦ μασονισμοῦ, ὅστις συνενῶν ἐν ἑαυτῷ πάντα τὰ ἡμιμαθῆ καὶ ἐγωϊστικὰ στοιχεῖα, τυπλῶς, ἀλλ' ὑπόυλως καὶ τεχνηέντως ἐπιβουλεύεται τὸν χριστιανισμόν, καὶ διὰ τοῦτο ἀμειλίκιως ἀνάγκη καὶ ἐπιμόνως νὰ καταδιωχθῆ ὑπὸ τε τῆς δημοσιογραφίας, τῆς πολιτείας, καὶ παντὸς φίλου τῆς προόδου καὶ τῆς ἀληθείας, παρατίθεμεν ὧδε τὴν ὑπ' αὐτῶν τῶν Μασόνων ἐκθεσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ σκοτίου αὐτῶν σωματείου.

*

*

*

Ἴδου πῶς ἡ «Μεγάλη Ἀνατολή» ἢ τὸ Ἀνώτατον συμβούλιον (Grand Oriënt) τοῦ Μασονισμοῦ ἐκτίθησι τὰς ἀρχὰς τῆς ἐλευθεροτεκτονικῆς·

«Ἡ φρανμασονία, καθιδρυμα οὐσιωδῶς φιλανθρωπικόν, φιλοσοφικόν καὶ προοδευτικόν, σκοπεῖ τὴν ἔρευναν τῆς ἀληθείας, τὴν μελέτην τῆς ἠθικῆς, καὶ τὴν κατεργασίαν τῆς ἀλληλεγγύης· ἐργάζεται ὑπὲρ τῆς ὑλικῆς καὶ ἠθικῆς βελτιώσεως, ὑπὲρ τῆς διανοητικῆς καὶ κοινωνικῆς τελειοποιήσεως τῆς ἀνθρωπότητος. Ἔχει ὡς ἀρχὰς τὴν ἀμοιβαίαν ἀνεξίθρησκείαν, τὸν σεβασμὸν τῶν ἄλλων καὶ ἑαυτῆς, τὴν πλήρη ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως. Φρονούσα ὅτι αἱ μεταφυσικαὶ θεωρίαι ἀνήκουσιν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀτομικὴν ἐκτίμησιν τῶν μελῶν τῆς. Ἀπέχει πάσης δογματικῆς βεβαιώσεως, ἔχουσα ὡς ἔμβλημα· Ἐλευθερία, Ἴσονομία, Ἀδελφότης.

«Ἡ Φρανμασονία καθήκον ἔχει νὰ ἐκτείνῃ εἰς πάντα τὰ μέλη τῆς ἀνθρωπότητος τοὺς ἀδελφικοὺς δε-

σμούς τοὺς ἐνοῦντας τοὺς Φρανμασόνους τῆς οἰκουμένης. Συνιστᾷ εἰς τοὺς ὁπαδοὺς αὐτῆς τὸν διὰ λόγου, γραφίδος καὶ παραδείγματος προσηλυτισμὸν. Πᾶς Φρανμασόνος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ δημοσιεύσῃ τὴν γνώμην του περὶ τῶν μασονικῶν ζητημάτων.

«Ὁ Φρανμασόνος ὀφείλει, ἐν πάσῃ περιστάσει, νὰ βοηθῆ, φωτίξῃ, προφυλάσῃ τὸν ἀδελφόν του, προκινδυνεύων καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν αὐτοῦ καὶ νὰ ὑπερασπίξῃ αὐτὸν κατὰ τῆς ἀδικίας. Ἡ Φρανμασονία θεωρεῖ τὴν ἐργασίαν ὡς ἐν τῶν οὐσιωδῶν τοῦ ἀνθρώπου καθηκόντων. Τιμᾷ ἐξίσης τὴν τε χειρωνακίαν καὶ τὴν διανοητικὴν ἐργασίαν».

«Ἡ Φρανμασονία ἔχει 16.000 ἔδρας, καὶ περισσότερα τῶν 1,800,000 ἐνεργῶν μελῶν, ὧν οἱ ἡμίσεις ἐν Ἀμερικῇ.

Ἐν Ἑλλάδι ἡ Φρανμασονία εἰσήχθη διὰ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Γαλλίας καὶ Ἰταλίας τῷ 1867 ἐν ᾧ ἰδρύθη ἡ ἐκεῖ Μεγάλη στοά.

Ἡ ἱστορία τοῦ Φρανμασονισμοῦ δείκνυει ὅτι μετὰ περίοδον τροποποιήσεως, ἐν ἧ ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία ἐπρωτοστάουν, τὸ ἐξανθρωπιστικὸν τούτου Ἰδρυμα εἰσήλθεν κατὰ τὸν 10' αἰῶνα, εἰς περίοδον παγκοσμίου ἐξαπλώσεως. Ἡ ὕλική αὐτῆς διάπτυξις εἶναι μεγαλειότερα ἐν ἀγγλοφώνοις χώραις, ἀλλὰ τὰ εὐεργετήματά της εἶναι ἐπίσης μεγάλα καὶ ἐν ταῖς λατινικαῖς χώραις, ἐν αἷς μάχονται κατὰ τῶν κληρικοφρόνων. Λυπηρὸν μόνον ὅτι δὲν ὠργάνωσε προπαγάνδας μετὰ τῶν κατωτέρων τάξεων, ἀφίνουσα αὐτὰς εἰς τὴν δρᾶσιν τῶν ἱεραποστόλων, ὧν ἡ δρᾶσις εἶναι τόσον ἀμφιβητήσιμος. Εἶναι δύσκολον νὰ προείπη τις τὸ μέλλον τοῦ Φρανμασονισμοῦ· ἀλλὰ βεβαίως ἀποτελεῖ τὴν κυρίαν ἐλπίδα τῶν φρονούντων ὅτι ἡ ἀνθρωπότης θὰ ἀποχωρισθῆ ἡμέραν τινα παντὸς δόγματος καὶ θὰ ἀρκεσθῆ εἰς τὴν εἰλικρινῆ λατρείαν τῆς ἐπιστήμης, τῆς τέχνης καὶ τῆς ἀρετῆς. Ἀλλὰ μέχρι τοῦδε ἐλλείπει εἰς τὴν φρανμασονίαν τὸ ἐκ τῶν γυναικῶν κέρδος· δὲν ἠδυνήθη νὰ προσηλυτίσῃ τὰς γυναῖκας, αἵτινες μέγα σημαίνουσι εἰς τὰ τοιαῦτα καθιδρύματα. Ἀφίνουσα αὐτὰς ἔξω τοῦ ὀργανισμοῦ της, ὑπερέβη τοῦ ἰσχυροτάτου ἐλατηρίου τῆς δράσεως, ὅπερ εὐθὺς ὡς κερδῆσῃ θὰ πραγματοποιήσῃ πρόοδον, ἧς αἱ συνέπειαι ἀνυπολογίστως μεγάλαι. Ὅτιδῆποτε κἴν συμβῆ ἐν τῷ μέλλοντι, ἀπὸ τῆς σήμερον ὁ φρανμασονισμὸς εἶναι ὁ ἰσχυρώτατος τῶν ἐπὶ γῆς Συλλόγων, ἐξαιρουμένων τῶν Ἐκκλησιῶν. Καὶ ἐν τούτοις ἡ ἰσχύς του εἶναι καθαρῶς ἠθικῆ· αἱ ὕλικαί του εἰσπράξεις ἐκτὸς τῆς Ἀμερικῆς, εἶναι ἐλάχισται. Ὁ προϋπολογισμὸς του δὲν ἐξισοῦται

οὔτε πρὸς προϋπολογισμόν μικρᾶς ἀδελφότητος θρησκευτικῆς, ἐνοί ὁμως ἐν ταῖς στοαῖς καὶ ταῖς ὁμοσπονδίαῖς τὸ ἀνθος τῶν σοφῶν καὶ τῶν πρωτεργατῶν τῶν εὐρωπαϊκῶν φυλῶν· παρὰ δὲ τὸν χαρακτήρα τῶν ὁπαδῶν αὐτῆς, ὄντα σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἐθνικόν, χρησιμοποιοῦν αὐτοὺς εἰς ὑπηρεσίαν κοινῶν ἀρχῶν συμπάσης τῆς ἀνθρωπότητος.

Η ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ

Ἐν τῇ ἀναγνώσει ὀφείλει νὰ ἐπιμελῆται τις δύο τινῶν· νὰ ἐκλέγῃ καλῶς τὰ βιβλία καὶ νὰ ἀναγινώσῃ αὐτὰ καλῶς.

Οὐδέποτε ὀφείλει τις νὰ ἀναγινώσῃ βιβλία ἅτινα ἀποπλανῶσι τὴν διάνοιαν ἢ διαφθείρουσι τὴν καρδίαν.

Αἱ ἀντιθρησκευτικαὶ ἢ ἀνήθικοι ἀναγνώσεις δὲν ὀδηγοῦσιν εἰς τὴν ἐπιστήμην, τὸναντίον εἰσὶ πηγὴ κούφου ἐπιπολαιότητος.

Πρέπει νὰ ἀναγινώσῃ τις τοὺς συγγραφεῖς, ὧν ἡ φήμη εἶναι ἤδη γενικῶς γνωστὴ καὶ σεβαστὴ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οἰκονομεῖ πολὺν χρόνον καὶ προοδεύει περισσότερον. Οἱ κλασικοὶ συγγραφεῖς διδάσκουσι, ὅχι μόνον δι' ὅσων λέγουσι, ἀλλ' ἐπίσης, διότι ἀναγκάζουσι νὰ σκέπτεται τις ἐπὶ τῶν ἀναγινωσκομένων. Τὸ πνευμᾶ τρέφεται διὰ τῶν δογμάτων, μεθ' ὧν συγκοινωνεῖ ἐξυπνίζεται δὲ καὶ ἀναπτύσσεται διὰ τῶν σκέψεων, ἅς τῷ ἐμπνέουσι. Μεταξὺ δύο ἀνθρώπων, τοῦ

μὲν μετρίου τοῦ ἰδ' ἄλλου ἐπιφανοῦς, τίς θὰ προὔτιμα νὰ συμβουλευῆται τὸν μέτριον;

Οὐδέμια τέχνη οὐδ' ἐπιστήμη συμφέρει νὰ σπουδάζηται διὰ λεξικῶν ἢ ἐγκυκλοπαιδιῶν. Κατ' ἀρχὰς πρέπει νὰ καθυποβάλληται τις εἰς τὴν σπουδὴν ἔργου τινος στοιχειώδους, ὅπως κατόπιν καρποφόρως ἀφιερωθῆ εἰς τὴν μελέτην τῶν κλασικῶν. Τὰ λεξικά καὶ ἐγκυκλοπαιδία χρησιμεύουσι ὅπως τὰ συμβουλευῆται τις καὶ λύει τὰς ἀπορίας του ἐν δεδομένοις ζητήμασι, οὐχὶ ὅμως καὶ ὅπως μανθάνη τὰ πράγματα κατὰ βάθος.

Non multa, sed multum δηλ. πρέπει νὰ ἀναγινώσῃ τις πολὺ καὶ ἔχει πολλὰ βιβλία· ὁ κανὼν οὗτος εἶναι ἐξαιρετός. Ἡ ἀνάγνωσις ὁμοιάζει τῇ τροφῇ· ἡ ὠφέλεια εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸ ποῖόν τῶν τροφῶν καὶ τὸν βαθμὸν τῆς πέψεως καὶ οὐχὶ πρὸς τὸ ποσὸν τῶν εἰσαγομένων. Ἡ ἀνάγνωσις πρέπει νὰ ἦνε βραδέεια, προσεκτικὴ, ἐσκεμμένη· πρέπει νὰ διακόπτη τις αὐτὴν συχνῶς ὅπως σκεφθῆ ἐπὶ τοῦ ἀναγινωσκομένου· οὕτω μεταβάλλων εἰς ἰδίαν σκέψιν τὴν σκέψιν τοῦ συγγραφεῶς, ἐκτελεῖ ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ πράξιν ὁμοίαν πρὸς τὰς θρεπτικὰς λειτουργίας τοῦ σώματος.

Λέγεται ὅτι εἶναι ὠφελιμότερον νὰ ἀναγινώσῃ τις μὲ τὸν κάλαμον εἰς τὴν χεῖρα, σημειῶν τὰ πλέον ἐνδιαφέροντα τῶν παρουσιαζομένων· ὁ κανὼν οὗτος εἶναι ἀληθῶς λίαν ὠφέλιμος· ἀλλ' ὅπως ἀποφεύγῃ τις ἄτοπὰ τινα, θὰ ἦτο καλὸν νὰ ἀναμιμνήσκηται τῶν ἐξῆς· α'. διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ γράψῃ πολλὰ πράγματα ἀνωφελῆ καὶ νὰ ἐξοδεύῃ ποιῶν περιλήψεις, χρό-

ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ ΕΤΗ

ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΧΑΡΕΜΙΩΝ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Ἐκ Μάλτας ἀπεπλεύσαμεν διὰ Λιδόρνον, ὅπου ἀφήσαντες τὸ πλοῖον, ἐπεβιβάσθημεν εἰς τὸ ἀτμόπλοιον, τὸ ὅποιον προσχώρει μέχρι Τσιβίτα Βένια. Ἡ νέα Πολωνία, ἡ ὠραία μελαγχροινὴ, τὸ πρόσωπον τῆς ὁποίας ἦτο ἐλευστικώτατον, ἴστατο παρ' ἐμοὶ πρὸς τὴν κλίμακα, διὰ νὰ διασκεδάξῃ βλέπουσα τὸν λιμένα τὴν πόλιν, καὶ τὸ πλῆθος, ὅπερ περιέμενον εἰς τὴν ἔχθρην τὸ ἀτμόπλοιον.

Οἱ ἐπισκέπται, οἱ ἐλθόντες εἰς τὸ ἀτμόπλοιον μᾶς ἀνῆγγαιον ὅτι ὑπέρχε τὴν ἐσπέραν χωρὸς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ διοικητοῦ καὶ ὑπεσχέθησαν νὰ μᾶς προμηθεύσωσι προσκλητήρια προσθέτοντες ὅτι θὰ ζωνηθῶμεν νὰ ἐπιστρέψωμεν πάλιν εἰς τὸ ἀτμόπλοιον πρὸ τῆς 4-της ὥρας τῆς πρωίας, ὅτε τὸ ἀτμόπλοιον θὰ ἀναχωρεῖ. Παρεδέχθημεν καὶ ἐνεδύθημεν τὴν λαμπρότεραν στολήν τὴν ὅποιαν μᾶς ἐπέστερον τὰ κιβώτια μᾶς. Ἐπειδὴ αἱ ὁδοὶ ἦσαν χιονοσκεπασταί, οἱ προσκαλέσαντες ἡμᾶς ἔφερον καὶ σανίδας ἐπὶ τῶν ὁπίων· καθήσασάν, ἐφερόμεθα ὑπὸ τέσσαρων. Ἐ-

φθάσαμεν οὕτως εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ διοικητοῦ, ἐνθα ἐθαυμάσαμεν τὰ λάμποντα ἐκ φώτων καὶ κακοσμημένα διὰ βενετικῶν φανῶν ποικίλων χρωμάτων διαμερίσματα.

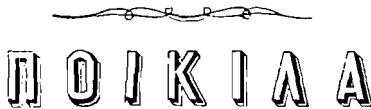
Τὴν πρωίαν, ἀντὶ νὰ διευθυνθῶμεν κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ ἀτμόπλοιον, ἐπεσκέφθημεν τὴν οἰκίαν τοῦ Αὐτοκράτορος Ναπολεόντος. Εἶχε παρέλθει ἡ μεσημβρία, ὅτε ἐφθάσαμεν εἰς τὸ πλοῖον. Ὁ πλοίαρχος περιέμενον ἡμᾶς ἀνυπομένως, φοβούμενος μήπως αὐστηρῶς ἐπιπληχθῆ ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων του διὰ τὴν βραδυτῆτα τῆς ὁποίας ἡμεῖς ἦμεθα αἴτιοι.

Ἐν Τσιβίτα Βένια ἀπεχαρτίεσσα τὴν Πολωνίδα κόμησσαν καὶ τὴν ὠραίαν αὐτῆς θυγατέρα. Εὖρον τὸν ἀνδραδέλφον μου Αὐγουστον, τὸν ὅποιον ἡ πενθερά μου εἶχεν ἀποστείλει πρὸς προὔπαντήν μου περιμένοντα ἡμᾶς εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην μετὰ τοῦ ὄχηματος, διὰ νὰ μᾶς παραλάβῃ καὶ ὀδηγήσῃ εἰς Ῥώμην, ὅπου καὶ ταχέως ἐφθάσαμεν. Ἡ πενθερά μου ἦτο Ἀγγλίς, ἀσπασθεῖσα τὸν καθολικισμόν. Ἦτο κυρία τῆς τιμῆς τῆς δουκίσσης τῆς Λούξις. Ἐγκαταλείψασα τὸ ἀνάκτορον ἐκεῖνο, ἀποκατέστη εἰς Ῥώμην, ὅπου ἔφερε τὸν τίτλον κόμησσης. Περιέργως σύμπωσις καὶ ἡ κόμησσα ἦτο διεξευγμένη τοῦ ἀνδρός της, τοῦ πατρὸς τοῦ ἱατροῦ, ὅστις ὡς καὶ ὁ υἱὸς του, ἦτο εἰς τῶν δια-

νον, ὃν θὰ μετεχειρίζετο καλλίτερον πρὸς ἐπανάληψιν τῆς ἀναγνώσεως· β'. ἀναθέτων τὸ πᾶν εἰς τὸν χάρτην, καλλιεργεί ὀλιγώτερον τὴν μνήμην· τὸ καλλίτερον βιβλίον πρὸς σημειώσεις εἶναι ἡ κεφαλή· γ'. προκειμένου περὶ κυρίων ὀνομάτων καὶ χρονολογιῶν, δὲν πρέπει νὰ ἐμπιστευθῆται τις εἰς τὴν μνήμην.

Ἡ ἀκόρεστος ἐπιθυμία τοῦ γινώσκειν τὸ πᾶν εἶναι πηγὴ ἀμαθείας. Ἐπιθυμῶν τις νὰ γινώσκῃ τὸ πᾶν φθάνει εἰς τὸ νὰ μὴ γινώσκῃ οὐδέν. Εἰσιν ὀλίγοι οἱ γεννηθέντες μετὰ τοῦ προτερήματος νὰ συγκρατῶσιν ἀπάσας τὰς ἐπιστήμας. Οἱ στερούμενοι τούτου ὀφείλουσι νὰ περιορίζωνται εἰς τὴν κατὰ βάθος γνῶσιν μίαν αὐτῶν, δὲν πρέπει νὰ ποιῇ τις ἐπιδρομὰς εἰς τὸ πεδῖον τῶν ἄλλων ἢ μετὰ τῆς ὀφειλομένης ἀκριβοῦς ἐξετάσεως τῶν ἰδίων αὐτοῦ δυνάμεων, τοῦ χρόνου ὃν διαθέτει καὶ τοῦ ἐπαγγέλματος τὸ ὅποιον μέλλει νὰ ἐξασκήσῃ. Τί χρησιμεῖει τῷ στρατιωτικῷ νὰ εἶναι βοτανικὸς ἐάν ἀγνοῇ τὴν πολεμικὴν τέχνην; τί τῷ δικηγόρῳ νὰ εἶναι λαμπρὸς γεωμέτρης, ἐάν ἀγνοῇ τὴν ἐπιστήμην τοῦ δικαίου;

Balmes

— Τῆ παρελθούσῃ Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας, γενομένων ἐν ἐκτάκτῳ συρροῇ τῶν μελῶν τοῦ Ἀναγνωστηρίου τῶν ἐτησίων ἐκλογῶν αὐτοῦ, ἀνεδείχθη Πρόεδρος μὲν ὁ καὶ τῶς τοιοῦτος

κεκριμένος φιλαργύρων. Μετὰ ὀκταετῆ συζυγικὸν βίον ἡ πενθερά μου ἠναγκάσθη νὰ διαζευχθῇ αὐτόν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν κατ' ἦν τὴν ἐγνωρίσα ἦτο 60 σχεδὸν ἐτῶν. Μοὶ ἔλεγε ὅτι ἦτο ὠραιότατῃ εἰς τὴν νεότητά της· καὶ ἀληθῶς, καίτοι πρῆλιξ, τὸ πρόσωπόν της ὅμως εἶχεν ἐλκυστικὴν ἑκφρασιν.

Ἐξῆ ἐν Ῥώμῃ ἐκ συντάξεώς τινος, τὴν ὁποίαν παρῆχεν ὁ Πάπας, καὶ ἐξ ἄλλης, τὴν ὁποίαν τῇ ἔδιδεν ἡ δουκίσσα τῆς Λουίζης. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἠγάπα τὴν πολυτέλειαν καὶ τὸν πλούσιον βίον, ἐσπατάλα περισσότερα τῶν ἐσόδων της, καὶ τόσον ἦτο βεβουησμένη εἰς χρέη, ὥστε καθελύσσοντο ὑπὸ τινος τῶν δανειστῶν της, οἵτινες ἤρχοντο ζητοῦντες τὸ χρεωστούμενον, ὄχι πάντοτε εὐγενῶς· ἀλλ' αὕτη δὲν ἐφαίνετο ὅτι ἀνησυχεῖ πολὺ.

Ἐχάρη πολὺ βλέπουσά με· καὶ ἐγὼ δὲ ὑπερεχάρην γνωρίζουσα αὐτήν.

Ἀρροσκομένη εἰς τὴν περὶ ἑαυτῆς ἰδέαν τῆς ὑπερβολικῆς εὐσεβείας, ἐπορεύετο πάντοτε μετὰ τῆς θυγατρὸς της εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ διήρχετο τὸ μεγαλειότερον μέρος τῆς ἡμέρας εἰς τὰ παρεκκλήσια τῶν ἢ εἰς μακρὰς μετὰ τῶν πνευματικῶν αὐτῶν πατέρων ἐμιλίας.

Ἀφῆσασα τὴν Ἀνατολὴν διὰ νὰ περιηγηθῶ τὴν Εὐρώπην,

Κ-ος Ἰ. Ζαροκώστας, ταμίης, ὁ Κ-ος Μ. Τσίλογλου, γραμματ. ὁ κ. Α. Τρανὸς καὶ σύμβουλοι οἱ Κ Κ Σ. Κιτρινόπουλος καὶ Π. Φουρτεῖνας.

Ἐπίσκοπον ὅτι, κατὰ τὰ συζητηθέντα καὶ ἐπικυρωθέντα, τὸ νέον Προεδρεῖον, ὃ ἐξακολουθεῖ, ὡς καὶ ἤρχιστε, δραστηρίως ἐργαζόμενον, ὑπὲρ πρακτικῆς ἀναζυμώσεως καὶ τελειοτέρας λειτουργίας αὐτοῦ, συντελούντων πρὸς τοῦτο καὶ τῶν μελῶν, διὰ τῆς προθύμου καὶ τακτικῆς καταβολῆς τῆς ἐλαχίστης αὐτῶν συνδρομῆς.

— ΠΑΡΑΔΕΙΞΟΜΕΝΑ. Ἐν τῇ βιογραφίᾳ τοῦ κ. Ζηζιῆμου Γ. Π. Τυπάλδου παρελείψαμεν νὰ προσθίσωμεν, ὅτι, πλὴν τοῦ «Ἀριστογέστορος» καὶ τῶν «Χαρρακτηρίων», ἔχει ἀνεκδότους καὶ τὴν «Ἑρμηνείαν» τῶν Ἰαλιμῶν, ὡρῶν καὶ μεσωρίων» ἅτινα κατ' ἐκάστην ἀναγιγνώσκονται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Ἐὰν οἱ «Χαρρακτῆρες» ἐδημοσιεύοντο, ὃ ἐκτελέσει μάλιστα εἰς μόρρωτιν τοῦ ἤθους τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας.

— Ἐξεδόθη καὶ ὁ 14 ἀριθμὸς τῆς ἐν Βραζιλίᾳ ὑπὸ τῶν Κ.Κ. Δημητρίου Σραῆλου καὶ Δ. Μεταξᾶ Λασκαράτου ἐβδομαδιαίας πολιτικῆς καὶ ἐμπορικῆς ἐφημερίδος «Τὸ Μέλλον», ὅπερ ἐὰν ὑποστηριχθῇ καὶ ἐγκρατερήσῃ, ὃ ἀναζωπυρήσῃ τὰ πρὸς στιγμὴν ἀρτυρώσαντα αἰσθήματα καὶ μεγάλως ὃ ἐφελήσῃ τὸν ἐξῶ ἑλληνισμόν, διὰ τῶν μεστῶν πατριωτικοῦ πυρὸς γραμμῶν αὐτοῦ.

— Ἐξεδόθη καὶ τὸ 2-ον φυλλάδιον τοῦ ἐνταῦθα γνωστοῦ διηγητοῦ Κ-ου Ἰ. Μίρσκη περιέχον Ἰ. «Τὰς ὑπὲρ τῆς εἰρήνης ἐνεργείας καὶ τὸ περὶ ἀροπλισμοῦ Συνέδριον», ἸΙ. «Τὸν πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιοματίων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ πολίτου Συνασπῆρον καὶ ἸΙΙ. Ποικίλα.

— Μετ' εὐχαριστήσεως ἐμαθοῦμεν ὅτι ὁ ἐν τῷ ἐν Κων)πόλει Ἀυτοκρατορικῷ Μουσείῳ Ἐφορὸς τῶν Ἀρχαιοτήτων καὶ Βιβλιοθηκῆς συμπολίτης καὶ φίλος ἡμῶν Δ-ρ Κ. Βασιλείος Α. Μυστακίδης ἠρῶαζωνίσθη μετὰ τῆς ἐξ ἐπισήμου οἰκογενείας εὐγενεστάτης Δ-δος Ἀσπασίας Παυλάκη Βέη Μουσοῦρου, καὶ ὅτι πρὸ τίνος ἐπαμύθη ὑπὸ τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως διὰ τοῦ παρρησίου τρίτης τάξεως Ὀσμανίε.

Συγχαίροντες αὐτῷ προθύμως μετὰ πάντων τῶν ἐνταῦθα ἀγαπῶντων αὐτόν, εὐχόμεθα ἐπ' εὐλογίας τὴν στέφειν καὶ ταχεῖαν τὴν προαγωγὴν, πρὸς χάριν τῶν πολλῶν αὐτοῦ φίλων.

ἤλπιζον νὰ εὔρω μεγάλην εὐχαρίστησιν, ἐπισκεπτομένη πᾶν ἀξιοσημείωτον εἰς τὰς διαφόρους πόλεις, δι' ὧν ἐμελλον νὰ διέλθω· ἀλλ' ὁ αὐστηρὸς περιορισμὸς, εἰς ὃν εἶχον ὑποβληθῆ, ὀλίγον ἦτο κατ' ἀλλήλους διὰ νὰ μὲ ἀναγκάσῃ νὰ προτιμῆσω τὴν χώραν, εἰς ἣν πρὸ μικροῦ εἶχον φθάσει, ἐκείνης ἢ εἰχον ἐγκαταλείψει. Ἄλλ' ὅμως ὁ περιορισμὸς καίτοι δυσφόρητος διὰ νέους δύναται ἐν τούτοις νὰ εἶναι καὶ εὐάρεστός πως διὰ τὰς ἐν αὐτῇ ἠδύτητας τῆς ἀναπαύσεως.

Δυστυχῶς ἡ βάρανος εἰς τὴν ὁποίαν εἶχον καταδικασθῆ, ἦτο ἀληθῆς Ἄδης, ἐνθα εἶχον νὰ ὑποστῶ τὰς σκληροτέρας λεπτομερεῖας ἀριστοκρατικοῦ μαρτυρίου.

Εὐρισκόμην, οὕτως εἶπαι, εἰς μίαν εἰρηκτὴν, εἰς ἣν ἡ πεν-πενθερά μου μὲ περιέβαλε δι' ἀναριθμητῶν ῥαδιουργιῶν καὶ πικριῶν. Ἐν ἄλλαις λέξεσι, ἡ κόμητσα εἶχε καταστρώσει σχέδιον νὰ μὲ ἀποβάλῃ πρὸς τὸ συμπερόν αὐτῆς καὶ τοῦ υἱοῦ της. Ἀποχωρήσασά με ἑαυτῆς, ἤθελε νὰ ἀρπάξῃ τὰ τέκνα μου καὶ νὰ τὰ ἀναθρέψῃ ἐν τῇ καθολικῇ πίστει. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν υἱόν της, οὗτος ἐξήτει μόνον πρόφασιν πρὸς διαζύγιον διὰ νὰ συνηθῇ νὰ ὑμνευθῆ ἄλλῃν. Καὶ οὕτως ἡ κόμητσα τὸν ἐδόθησε, καὶ ὑπὸ τὸν κτύπον τῶν φυσικῶν καὶ ἠθικῶν πιέσεων, ἅτινα μοὶ ἐ-

— Τὸ Δημαρχεῖον τῆς πόλεως ἡμῶν ἀγγέλλει ὅτι ἡ Στρατιωτικὴ Ἐπιτροπὴ θὰ ἀρχίσῃ ἐρέτος τὰς ἐργασίας αὐτῆς ἀπὸ τῆς 1 Μαρτίου, συνεδριάζουσα ὡς ἐξῆς ἀπὸ τῆς 1-ης μέχρι τῆς 8-ης Μαρτίου ἐν Βαλτσικίῳ, ἀπὸ τῆς 10-ης μέχρι τῆς 23-ης ἐν Δοβριτσίῳ καὶ ἀπὸ τῆς 25-ης Μαρτίου μέχρι τῆς 10-ης Ἀπριλίου ἐν Βάρνῃ.

— Προχθὲς ἀπεβίωσεν ἐν ἡλικίᾳ 54 ἐτῶν ὁ ἀπὸ πολλοῦ ἐκ χρονίας ἀνιάτου νόσου πάσχων συμπολίτης ἡμῶν Στέβας Αὐγερινίδης, πολλαχῶς ἐργασθεὶς ὡς βουλευτῆς, δημογέρον καὶ ἑφορος ὑπὲρ τῆς Κοινότητος ἡμῶν, ἦτις τιμῶσα τὸν μεταστάντα συνώδευσε τὴν κηδεῖαν αὐτοῦ, παραλαβούσα καὶ τοὺς μαθητὰς τῶν ἐνταῦθα Σχολῶν καὶ ἐστεφάνωσεν αὐτὸν διὰ τοὺς ὑπὲρ αὐτῆς ἀγῶνας αὐτοῦ.

— Νυττάξιστα ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ἐν ἡλικίᾳ 84 ἐτῶν καὶ ἡ ἀπὸ μακροῦ κληθήρης πολυτίμος γραφία Σωτήρα Β. Νικολῆ Τσρεβλζή, κηδευθεῖσα πανθῆμως καὶ ἀξίως τῆς ἀρετῆς τῆς ὑπομονῆς καὶ τοῦ ὑπὲρ τοῦ Κοινοῦ ἡμῶν ζήλου καὶ τῶν θυσιῶν αὐτῆς.

— Ἀφίκετο εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ὁ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Κ. Ν. Παρασκευοπούλου ἀριστα κατηρητισμένος δραματικὸς θιάσος, ἐν ᾧ πρωταγωνιστεῖ ὁ καλλιτέχνης Κ. Ἐμμ. Λοράνδος, προσθεμένους τὰ δῶση δόλιας μόνου, ἀλλ' ἐκλεκτὰς παραστάσεις.

Ο ΣΙΝΙΚΟΣ ΟΡΚΟΣ

— Ἡ ἀστυνομία τοῦ Μοντρεᾶλ ἐδίκαζε πρὸ μικροῦ ὑπόθεσιν ἐν ᾗ εὐρίσκατο καὶ εἰς Σίνις (κινέζος) ὄνοματι Ἰάχ-Ἰρί.

Οἱ κάτοικοι τοῦ Μοντρεᾶλ μετὰ περιεργίας παρετήρουν τὴν κατάθεσιν τοῦ ὄρκου, γενομένην κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δίκης κατὰ τὸν σινικὸν τρόπον.

Τέσσαρες Σίνιαι ἐγονυπέτησαν, εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν, κρατῶν πέλεκυν, ἀπέκοψε τὴν κεφαλὴν ἀλέκτορος, ἐν ᾧ ὁ διερμηνεὺς ἀπήγγειλε τύπον ὄρκου, νέρη δὲ θυμαμάκτος ἔπλεον ἀνωθεν τῶν θυτῶν.

Ὁ παράδοξος οὗτος τρόπος τῆς ἐπικλήσεως τῆς μαρτυρίας τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ ἐπισημότερος τύπος περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λεγομένων τοῦ Σίνου. Ὁ σινικὸς ὄρκος περιέχει τὰ ἐξῆς: «Ἐάν δὲν λέγω τὴν ἀλήθειαν, ἄς πνιγῶ ὅταν θαλασσοπλοῶ» ἄς μὴ ταρῆ ποτε τὸ σῶμά μου εἰς μὴμα' ἄς ζῶ πάντοτε μακρὰν

»τῆς Κίνας, μακρὰν τῆς ὄψεως τῆς γυναίκος καὶ τῶν τέκνων μου!»

— Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ μακαρίτου Κωνστ. Κουμαῆτη πωλοῦνται εἰς τιμὰς λίαν συγκαταβατικὰς τὰ ποικίλου, φιλολογικῶ ἰδία περιεχομένου, βιβλία αὐτοῦ.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ

Πρὸς χρῆσιν τῶν κατοικούντων ἐν τῇ Βουλγαρικῇ Ἡγεμονίᾳ Ἑλλήνων, καὶ ἐκείνων ὅτινες ἔχουσι ἐμπορικὰς μετ' αὐτῶν σχέσεις, μετέφρασα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν τὸν «Βουλγαρικὸν Ἐμπορικὸν νόμον», τὸν «Νόμον περὶ Κληρονομίας», τὸν «νόμον περὶ Ἐνοχῶν καὶ Συμβάσεων», καὶ τὸ «Βουλγαρικὸν Σύσταγμα», εἰμὶ δὲ πρόθυμος νὰ μεταφράσω καὶ πάντα ἄλλου Βουλγαρικὸν νόμον, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τις τῶν ὁμογενῶν ἀναλάβει τὰ ἔξοδα τῆς ἐκτυπώσεως τινὸς ἢ τινῶν ἐξ αὐτῶν εἰς τὸν αὐτὸν δὲ θέλω παραχωρήσει τὸ δικαίωμα τῆς ἐκδόσεως καὶ διαδόσεως αὐτῶν, δι' ἕξιον αὐτοῦ ὄφελος.

Οἱ νόμοι οὗτοι, μεταφρασθέντες εἰς ἀπλουστῆτην Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, καὶ ἀνεὶ σὺδήμιζ παραλληλῆς τοῦ ἐπιπέλου κειμένου, εἰσὶν προσίτοι εἰς πάντα ὁπωσοῦν ἐγγράμματον Ἑλληνα.

Παρακαλῶ λοιπὸν τὸν βουλούμενον νὰ ἐκτελέσῃ τὴν κοινωρελῆ τῆσθην πράξιν, νὰ εὐφραστήῃ καὶ ἀποταθῆ εἰς ἐμὲ, ἀμείως δὲ θὰ παραχωρήσω αὐτῷ τὰ χειρόγραφα τῆς μεταφράσεως, ἀπέναντι μετρίως τινὸς ἀμοιβῆς, ἵκανοποιούσης τοὺς κόπους, οὓς κατέβαλον.

Ἐν Βάρνῃ 5 Μαρτίου 1899.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Γ. ΒΑΣΣΟΣ
(δικηγόρος).

ΑΔΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κ.Κ-οις Στεφάνῳ Βασιλοπούλῳ, Δ-ρι Γεωργίῳ Γιανοπούλῳ, Ἰωάννῃ Ζαρόκωστα, Σταύρῳ Ζαφειροπούλῳ, Πατρίκῳ Βρασοβάνῳ, Χριστοφόρῳ Βέρνιτς, Ἐλευθερίῳ Κουτσοπούλῳ, Πέτρῳ Δόστρ, Παγωνῇ Ἀσπριώτου, Ἀναστασίᾳ Καραβάτῃ, Ἐνταῦθα. — Ἀρχιμ. Λεωνίδᾳ Δ. Βοϊτσίδῃ, Γ. Δημητριάδῃ, Σ. Ἀντωνιάδῃ, Συρματένῃ Παρασκευοπούλου, Θεοδώρῳ Κ. Ἀντωνιάδῃ Στανήμαχος. — Πάυλῳ Συμεωνόγλου, Χαράλαμπῃ Χατζοπούλῳ Β. Βαλτσικίῳ· ἐλάδομεν τὰς ἀποσταλείσας συνδρομὰς καὶ εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν προθυμίαν Σας.

πέδαλλε, ἐπέτυχε νὰ μοὶ προξενήσῃ εἰδὸς τι σρενοδλαξείας. Εὐθὺς ὡς ἀνεράνησαν τὰ συμπώματα, ἔγραψε πρὸς τὸν υἱὸν τῆς, τὸν ἱατρὸν, ὅστις ἔσπευσε νὰ παρουσιάσῃ ἀναφορὰν διαζυγίου εἰς τὸν ἐν Κων)πόλει ἑλληνα Πατριάρχην.

Ἐν τῷ μεταξῷ, ἡ κόμησα ἦτις προθύμως εἰργάζετο ἵνα ἐκτελεσθῆ ἡ εὐδοκία τοῦ Πάπα, μετ' ἡνάγκασε ἐσπευσμένως νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ Ῥώμης καὶ νὰ παραδώσῃ εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἱερέων τὰ δύο μου τέκνα τὴν Ἐδελίνην καὶ τὸν Φρειδερίκον. Ἐπειτα ἡ κόμησα καὶ ὁ υἱὸς τῆς, κατέβαλλον πᾶσαν προσπάθειαν, ἡ μὲν ἵνα ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐπὶ τῶν παιδίων κυριαρχίαν τῆς, ὁ ἄλλος, ἵνα εὐχαριστήσῃ τὴν κοινὴν γνώμην καὶ οἱ δύο ἐκ συμφώνου διετάραξαν τὴν ἀγάπην τῶν ταλαιπώρων τέκνων μου καὶ διέσθειραν αὐτὰ διὰ παντός.

Ἐγκαταλείψατα τὴν Ῥώμην, ἔλαβον πλέον τὴν εἰς Κων)πόλιν ἄγουσαν, ὅπου εὐχέλως ἐνόησα, τί εἶχε συμβῆ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου. Ὁ ἱατρὸς εἶχε νυμφευθῆ ἐκ δευτέρου μετὰ τινος πλουσίας χήρας ἑλληνίδος. Ἄμα τῇ ἀφίξει μου μετ' εἰδοποίησε, ὅτι ἐὰν θέλω νὰ ὑπάγω καὶ ἐγκαταστῶ εἰς Παρισίους, θὰ μοὶ δρίσῃ ἰσθίον σὺνταξιν. Ἐν πρώτοις ἐγὼ ἀπέβριψα τοιαύτην πρότασιν ἀλλὰ πληροσρηθεῖσα, ὅτι τὰ προξε-

νικὰ δικαστήρια οὐδὲν ἤθελον νὰ πράξωσι ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ ὅτι τὰ δικαστήρια τοῦ Πάπα πάντοτε ἐξεφράζοντο ὑπὲρ αὐτοῦ, ὅστις καὶ ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἐξαγοράζῃ τοὺς δικαστὰς, ἀπερῆσα νὰ ἀναχωρήσω.

Καθ' ὅσον, ὅμως, ἡ ἀγάπη, ἣν ἔτρεπον πρὸς τὰ τέκνα μου μετ' ἡνάγκασε νὰ ἐπιχειρήσω διὰ τελευταίαν φορὰν ὅπως ἀποσπάσω ἐκ τῶν χειρῶν τῆς διεσθαρμένης γυναίκος, ἦτις εἶχε σφετερισθῆ τὰ δικαίωμάτα μου. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ, ἀφῆκα τὸ ἀτιμόπλοιον ἐν Μεσσίνῃ, καὶ ἐξέλεξα θεῖον εἰς ἐν τῶν μικρῶν ἀτιμολοίων, ἅτινα ὑπηρετοῦσι τὰ παράλια.

Ἐν Τσιβίτα Βένια ἔλαβον ὁδοιπορικὴν ἄμαξαν καὶ διηθύθητιν πρὸς τὴν Ῥώμην.

Δυστυχῶς ἡ κόμησα εἶχε μάθει τὰ περὶ τῆς ἐλευσεώς μου, καὶ ὑποπευθεῖσα περὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ ταξιδίου μου κατέφυγεν εἰς τὴν παπικὴν ἐξουσίαν, καὶ διέταξε τοὺς ἀστυνομικοὺς αὐτῆς πρῶτορας νὰ μετ' ἀδηγήσωσι ὀπίσω, μέχρι τῶν μεθορίων.

(Συνέχεια)

